

Okruhy otázek pro SZ

Předmětový blok Prostorové plánování

Okruh 1 (Regionální rozvoj a prostorové struktury)

1. Konkurenceschopnost regionů, mikro- a makroekonomické faktory konkurenční výhody území, analogie firma-region.
2. Globalizace a lokalizace a jejich důsledky pro konkurenceschopnost a rozvoj regionů. Globální produkční sítě/globální hodnotové řetězce.
3. Regionální rozdíly a jejich měření, výhody a nevýhody různých způsobů měření/ukazatelů. Příklady problémových regionů a jejich charakteristik. Příklady růstových regionů.
4. Keynesiánské a na keynesiánských přístupech založené teorie regionálního rozvoje. Jejich důsledky a význam v současných pohledech na regionální rozvoj.
5. Neoklasické a na neoklasických/mikroekonomických základech postavené teorie regionálního rozvoje. Jejich důsledky a význam v současných pohledech na regionální rozvoj.
6. Populační vývoj, struktura obyvatelstva a její proměna, demografický přechod a jejich důsledky pro rozvoj regionů.
7. Veřejná správa a její role v regionálním rozvoji. Místní správa v České republice, její proměny a důsledky pro regionální rozvoj. Struktura místní správy a její důsledky pro regionální rozvoj.
8. Role malých a středních podniků v regionálním rozvoji.
9. Význam inovací pro konkurenceschopnost regionů a proměny/trendy v současné ČR. Různé pohledy na postavení firem a jejich inovační výkonnost, důsledky pro regionální rozvoj.
10. Doprava a rozvoj území: Vzájemné vztahy mezi dopravou a vývojem ekonomiky na regionální úrovni. Vzájemná podmíněnost struktury osídlení a sídel a uspořádání dopravních systémů. Jak doprava podmiňuje rozvoj území regionů a městských aglomerací. Jak doprava limituje rozvoj území regionů a městských aglomerací. Popište na konkrétním území v ČR, které dobře znáte.
11. Nástroje analýzy dopravních systémů. Nástroje predikce poptávky po dopravě. V jakých konkrétních případech (například v území, které dobře znáte) byste dané nástroje použili?
12. Kvalita života a regionální rozvoj. Regionální nerovnosti a regionální disparity a jejich odraz v kvalitě života v regionech.

Literatura

- BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D., Teorie regionálního rozvoje, Praha, Universita Karlova, 2. Vyd. 2011
- CSANK, P., VOZÁB, J., JOVANOVIČ, P., INKA – Inovační kapacita České republiky: Hlavní závěry ověřovacích analýz; Technologická agentura ČR, Praha, 2016
- INKA 2014+, Konsolidovaná zpráva ze sběru a analýzy primárních dat, Technologická agentura ČR, Praha, 2016, <https://inka.tacr.cz/vystupy-projektu/>
- MAIER, Karel (ed.), Udržitelný rozvoj území. Praha: Grada Publishing. 2012
- VOZÁB, J., přednášky Regionální rozvoj (dostupné na moodle.cvut.cz)
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020

Okruh 2 (Metody plánování)

1. Interpretace dat v analýzách pro územní a strategické plánování: Jaké využijete statistické ukazatele a metody srovnání pro kvalitativní interpretaci dat o území? Uveďte konkrétní příklady interpretace a srovnání (= vyberte si konkrétní území, konkrétní data o něm a na základě jakého ukazatele a jakého srovnání je budete interpretovat a jak).
2. Krajinný ráz: Co to je a kde je v legislativě definovaný? Jak se liší preventivní a kauzální hodnocení krajinného rázu? Vyberte si konkrétní území, které dobře znáte a na něm ukažte příklady z preventivního hodnocení krajinného rázu.
3. Sociální kapitál: O co se jedná? Proč je v plánování důležitý? Jak v konkrétním území mapovat důležité aktéry a vztahy mezi nimi?
4. Kvalitativní sociologický/antropologický výzkum: Jaké jsou jeho hlavní zásady, metodologické přístupy a pro co je využitelný? Jak se liší od kvantitativního výzkumu a jaký je mezi nimi vztah? Uveďte příklad výzkumného problému, pro který byste využil(a) kvalitativní výzkum a zdůvodněte, proč je to vhodné.
5. Kvantitativní sociologický výzkum: Jaké jsou jeho hlavní zásady, metodologické přístupy a pro co je využitelný? Jak se liší od kvalitativního výzkumu a jaký je mezi nimi vztah? Uveďte příklad výzkumného problému, pro který byste využil(a) kvantitativní výzkum a zdůvodněte, proč je to vhodné.
6. SWOT analýza: Jaká je metodika zpracování SWOT a k čemu je SWOT analýza vhodná. Uveďte konkrétní příklady závěrů do SWOT pro konkrétní území v ČR, které dobře znáte.
7. Strom problémů: Jaká je metodika zpracování stromu problémů a k čemu jsou stromy problémů vhodné. Uveďte konkrétní příklad zpracování pro konkrétní problém v konkrétním území v ČR, které dobře znáte.
8. Co je strategické plánování a k čemu je nám dobré: východiska, účel a základní znaky strategického plánování obcí a regionů. Jak se strategicky plánuje: specifika procesu strategického plánování, základní fáze procesu (u každé fáze uveďte účastníky a jejich role, postupy, metody, výstupy, vazby na ostatní fáze procesu).
9. Jaký může být vztah strategického a územního plánování: uveďte možnosti propojení strategického a územního plánování.
10. Doprava v nástrojích územního plánování: předmět řešení dopravy v PÚR ČR, v zásadách územního rozvoje, v územním plánu, v regulačním plánu. Evropský rozměr dopravy, republikový rozměr dopravy, regionální rozměr dopravy. Uveďte a popište příklady dopravních záměrů ze zásad územního rozvoje kraje, z něhož pocházíte, a popište dopady těchto záměrů na území.
11. Doprava ve veřejném prostoru: Doprava jako součást celostní kvality veřejného prostoru. Jak doprava ovlivňuje kvalitu veřejného prostoru. Popište na příkladech vybraných veřejných prostorů (například v Praze).
12. Udržitelná doprava: Vztahy jednotlivých druhů dopravy ve struktuře města a aglomerací. Integrace jednotlivých druhů dopravy. Alternativy k automobilové dopravě. Popište na příkladu města či regionu (například Prahy a Pražského metropolitního regionu).

Literatura

- Bártová, H. – Růžička, M., 2008: Územní plánování a doprava. Praha: ABF – nakladatelství ARCH
- BUKÁČEK, Roman; MATĚJKA, Petr. Hodnocení krajinného rázu (metodika zpracování). Správa Chráněných krajinných oblastí České republiky
- DISMAN, Miroslav. Jak se vyrábí sociologická znalost. Praha: Karolinum, 2000.

- MAIER, Karel (ed.), Udržitelný rozvoj území. Praha: Grada Publishing. 2012
- ŠVAŘÍČEK, Roman – ŠEĎOVÁ, Klára et al. Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách. Praha: Portál, 2007
- MARADA, Miroslav a kol., 2010: Doprava a geografická organizace společnosti v Česku. Praha: Česká geografická společnost
- Kotas, Patrik, 2007: Dopravní systémy a stavby. Praha: Nakladatelství ČVUT
- Šlegr, Petr a kol., 2012: Rychlá železnice i v České republice. Praha: Centrum pro efektivní dopravu, o.s.
- Hubáček, Petr, 2016: Automobilita v klidu a městské prostředí. Brno: VUT v Brně – Nakladatelství VUTIUM
- Mojžíš, V. – Graja, M. – Vančura, P., 2008: Integrované dopravní systémy. Praha: Powerprint
- Martolos, J. – Šindlerová, V. – Bartoš, L. – Mužík, J., 2013: Metody prognózy intenzit generované dopravy. Plzeň: EDIP s.r.o.
- Melková, Pavla a kolektiv Kanceláře veřejného prostoru IPR, 2014: Manuál tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy. Praha: IPR
- Melková, Pavla a kolektiv Kanceláře veřejného prostoru IPR, 2014: Strategie tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy. Praha: IPR